

بررسی طرح صیانت از حقوق عامه در مقابل حیوانات مضر
و خطرناک در گفت‌وگو با حجت‌الاسلام مجتبی ذوالنوری

اراده مجلس دفع ضرر است

سگ‌گردانی از موضوعاتی است که علاوه بر بسیاری از مردم، کارشناسانی نیز با این پدیده مخالف هستند و آن را جزو معضلات آسیب‌زای جامعه می‌دانند. در گفت‌وگویی که با روان‌شناس، نماینده مجلس، رئیس اداره بهداشت مواد غذایی و اماکن وزارت بهداشت و حقوقدان داشتیم، همگی در یک موضوع با هم اتفاق نظر داشتند و آن هم مشکلاتی است که سگ‌گردانی در معابر عمومی و پارک‌ها ایجاد می‌کند. آنها معتقدند نهادهای قانونی باید با توجه به خواست مردم، تصمیمات لازم را اتخاذ کنند. طرح سفت و سخت مجلس برای مقابله با سگ‌گردانی یکی از سفت و سخت‌ترین طرح‌هایی که

در مبارزه با حیوان‌گردانی مطرح شد، طرح موسوم به طرح صیانت از حقوق عامه در مقابل حیوانات مضر و خطرناک است که طراح آن حجت‌الاسلام مجتبی ذوالنوری، نماینده مردم قم در مجلس است. این طرح که در قالب الحاق موادی به قانون مجازات اسلامی (کتاب پنجم تعزیرات) تدوین شد، بناست با تعیین مجازات‌هایی، بحث نگهداری از حیوانات خانگی را به ناهنجاری رسمی تبدیل کند تا نهادهای انتظامی و قضایی با استناد به آن با این موضوع مقابله کنند. براساس این طرح که سال ۹۹ تقدیم مجلس شد، ۳۵ تا ۱۰۵ میلیون تومان جریمه و سه ماه توقیف خودرو برای افرادی که از حیوانات

جامعه این است که یک مهار و کنترلی در این باره صورت گیرد.

❖ چه مجازات‌هایی برای خاطیان در نظر گرفته شده است؟

در این طرح حبس پیش‌بینی نشده است. می‌دانید که حبس هزینه زیادی دارد و آثار سوپی روی خانواده‌ها و زندگی افراد می‌گذارد. ما برای جلوگیری از این موارد از حبس چشم‌پوشی کردیم. جرم‌انگاری که در این قانون در نظر گرفته‌ایم از نوع مادی است. وقتی فرد ببیند هزینه کارش بالاست، نگهداری از آن حیوان برای دیگران مزاحمت ایجاد می‌کند و فرد آسیب‌دیده بر اساس قانون می‌تواند از او شکایت کند، سعی می‌کند مرتکب آن جرم نشود و از نگهداری سگ منصرف می‌شود.

❖ تکلیف سگ‌هایی که خدمات ایمنی ارائه می‌کنند، چیست؟

ما همه سگ‌ها را در این طرح نگنجانده‌ایم و استثنائاتی هم برای حفظ حقوق مردم و حیوانات قائل شده‌ایم. مثلاً سگ‌های پلیس، هلال احمر، سگ چوپان و سگ‌های نگهبان متناسب با زندگی مردم، عشایری که در نقاط دور افتاده زندگی می‌کنند یا فردی در نقطه‌ای دوردست کارخانه داشته و نیاز دارد که سگ‌هایی از کارخانه مراقبت کنند، اینها استثنائاتی هستند که در نظر گرفته‌ایم تا نیاز زندگی مردم تأمین شود.

❖ مدتی پیش یکی از نمایندگان از رسیدگی نکردن مجلس شورای اسلامی به این طرح گلایه کرد. علت تأخیر مجلس در بررسی موضوع چیست؟

متأسفانه در مجلس، عزم جدی برای تبدیل این طرح به قانون وجود

❖ شما یکی از مخالفان اصلی سگ‌گردانی هستید و طرح ممنوعیت‌گرداندن حیوانات موذی و خطرناک در معابر عمومی و پارک‌ها را به مجلس ارائه کردید. هدف از ارائه این طرح چه بود؟

یکی از مقوله‌های مضر برای مردم، بحث سگ‌گردانی و فراتر از آن نگهداری، خرید و فروش، پرورش و گرداندن حیوانات خطرناک است. امروزه برخی افراد، کرکودیل، گاندو، تمساح، مار، موش، خرگوش، سگ و میمون پرورش می‌دهند. حتی بعضی، مارهای آبی غیرسمی در خانه دارند و در یک مورد، وقتی درخانه همسایه باز شد، مار بیرون پرید و باعث سقط جنین خانم باردار همسایه شد. من دامپزشک نیستم اما برای تدوین این طرح، تحقیقات زیادی انجام داده‌ام. براساس مطالعات انجام شده، بیماری‌های مشترک زیادی بین دام و انسان وجود دارد و امراض فراوانی از ناحیه حیوانات از جمله سگ به انسان منتقل می‌شود که در این خصوص، ۳۷ بیماری احصا کرده‌ام. در مورد سگ، حتی ریخته شدن پوست، مو و شوره سگ در معابر عمومی می‌تواند بیماری‌زا باشد. با این‌که نگهداری گربه خالی از اشکال نیست اما آثارش نسبت به سگ کمتر است و مردم هم حساسیت کمتری به این حیوان دارند. آنچه به صورت بزه درآمده، باعث تخریب سیما و منظر عمومی شده و برای خانواده‌ها مشکلات و مزاحمت‌های فراوانی ایجاد کرده، بحث گرداندن سگ است. فرض کنید فردی کارمند یا بیمار است یا دانش‌آموزی خوابیده، ناگهان سگ واقواق می‌کند. معلوم است با این شرایط، آرامش فرد سلب می‌شود. نوعی انزجار عمومی نسبت به نگهداری سگ‌های خانگی وجود دارد که به شدت مردم را مورد آزار و اذیت قرار داده است. خواست عمومی

عکس: imagebank

هیأت‌رئیسه کردیم اما متأسفانه تاکنون در دستورکار صحن علنی مجلس قرار نگرفته است. برای بررسی آخرین وضعیت این طرح به گفت‌وگو با حجت‌الاسلام مجتبی ذوالنوری، نماینده مردم قم در مجلس پرداختیم و او به تشریح دلایل معطل ماندن طرح ممنوعیت گرداندن حیوانات موذی و خطرناک در شهر پرداخت.

تبدیل به پودر شده و با ورزش باد، وارد مجاری تنفسی مردم و باعث بیماری می‌شود. اینها آسیب‌هایی است که جامعه ما از آن متضرر می‌شود. حتی موردی بوده که پاشیده شدن آب دهان یک سگ در تاکسی، باعث مشاجره مردم با یکدیگر شده یا خانم بارداری از دیدن سگ وحشت کرده و جنینش آسیب دیده است. حالا برخی ممکن است از سگ وحشتی نداشته باشند اما مسأله مهم برای ما حال عمومی جامعه است که رفاه مردم باید تأمین شود.

❖ واکنش‌های پس از ارائه این طرح چه بود؟
از زمان طرح این مسأله، مقاومت‌ها و اعتراضاتی با عنوان بیکار شدن برخی مراکز مانند دامپزشکی و دفاع از حقوق حیوانات مطرح شد. ضمن این‌که برای تأمین غذای سگ، مبلغ ارز بسیار سنگینی از کشور خارج می‌شود، درحالی‌که برخی مردم با بیماری‌های صعب‌العلاج درگیر هستند و داروندارند، چون با مشکل ارز مواجه هستیم و نهادهای دامی نداریم، مردم باید گوشت را به سه برابر قیمت بخرند. در این بین، باید بخشی از ارز مملکت تبدیل به پول شده و صرف واردات غذای سگ، لوازم بهداشتی و حتی آرایشی سگ‌ها شود. تمام اینها برای ما مشکل‌ساز شده است. کسانی که در کار واردات این محصولات برای سگ‌ها هستند یا مزارعی برای تولید آنها دارند، مدافعان حقوق حیوانات و دامپزشکان در برابر این طرح مقاومت می‌کنند.

❖ رویکرد مجلس در قبال این واکنش‌ها چیست؟

یقین دارم که هیچ‌کدام از این فشارها نمی‌تواند اراده مجلس را که کارش تأمین نظر و دفع ضرر مردم است، تحت تأثیر خود قرار دهد. مجلس به هر طریق ممکن کار خود را انجام خواهد داد.

مضر و خطرناک نگهداری می‌کنند در نظر گرفته شد. این طرح دو سال مسکوت ماند و در این مدت، رئیس پلیس پایتخت بارها به گردانندگان حیوان و سگ در پارک‌ها و معابر عمومی هشدار داد. فروردین امسال بود که حسن نوروزی، نماینده مردم رباط‌کریم در مجلس خطاب به هیأت‌رئیس مجلس گفت: دو سال قبل طرح ممنوعیت گرداندن حیوانات نجس‌العین در شهر را تقدیم

ندارد. هر طرح به ۱۵ امضا بیشتر نیاز ندارد و این طرح هم امضای زیادی گرفت و از ۱۰۰ نفر از نمایندگان امضا گرفتیم. این طرح، اعلام وصول شده و در حال طی مسیر خود از مجاری قانونی است. علت تأخیر این است که پیش از ارائه طرح، مباحث دیگری مطرح شده بود که نمایندگان آن را ثبت کردند. هیچ تعمدی در تأخیر این طرح وجود ندارد اما با توجه به این‌که طرح‌های دیگری غیر از طرح ما وجود دارد، منتظر رسیدن نوبت رسیدگی به آن هستیم. برخی نمایندگان نیز با توجه به خواست عمومی و مضرات نگهداری حیوان که ناخواسته سبب زندگی مردم را تغییر می‌دهد، همسو هستند. مثلاً درخصوص سگ، فردی به ما گفت همسایه‌مان سگ دارد و فرزند کوچکم هم می‌خواهد سگ داشته باشد. هر قدر با او صحبت می‌کنم، قبول نمی‌کند و می‌گوید اگر سگ بد است، پس چرا همسایه‌مان دارد. من نمی‌توانم در مقابل اصرارهای فرزندم مقاومت کنم و چاره‌ای جز تن دادن به خواسته‌اش ندارم. به همین شیوه، شاه‌دیم که مسأله نگهداری از سگ کم‌کم در جامعه تبدیل به یک حالت تشخیص شده است. صاحب سگ، سگ را سوار خودروی خود می‌کند و در سطح شهر می‌گرداند که با وضعیت عمومی منافات دارد. بحث موی سگ مطرح است که نجس است. گاهی سگ خیس است که همین مسأله، پاکی و نجاست زندگی مردم را به هم می‌ریزد. بحث دیگر، نفس و فضولات سگ‌های خانگی است که اگر در معابر عمومی ریخته شود، پس از مدتی خشک و

است که نجس است. گاهی سگ خیس است که همین مسأله، پاکی و نجاست زندگی مردم را به هم می‌ریزد. بحث دیگر، نفس و فضولات سگ‌های خانگی است که اگر در معابر عمومی ریخته شود، پس از مدتی خشک و

